

Läget på energimarknaderna Biodrivmedel, biogas och fasta biobränslen

Juni, 2023

2023-06-30

Sammanfattning

I marknadsbrevet redogörs för marknadsutvecklingen för biodrivmedel, biogas och fasta biobränslen. Utöver detta beskrivs även ett antal aktuella marknadshändelser.

I detta marknadsbrev berättar vi bland annat om att EU länderna har kommit överens om det uppdaterade förnybartdirektivet (RED III) samt om fortsatt hög efterfrågan på svenskt trädbränsle och i samband med det stigande priser på både bränsle och färdig värme.

Energimyndigheten publicerar också lägesbilder med anledning av Rysslands krig mot Ukraina, dessa går att läsa [här](#).

Nyhetsbrevet gör nu ett uppehåll och vi återkommer med nästa brev i början av september. Trevlig sommar!

Innehåll

Nyheter i korthet	2
Övergripande	2
Biodrivmedel	3
Biogas	4
Fasta biobränslen	5
Marknadsutveckling	11
Biodrivmedel	11
Fasta biobränslen	14
Väder	17

Nyheter i korthet

Övergripande

EU-27 har nu kommit överens om 42,5 procentandel förnybar energi 2023

16 juni kom EU-länderna överens om det uppdaterade förnybartdirektivet (RED III). Överenskommelsen har fördröjts av oenighet om hur kärnkraften ska bedömas. Det man har kommit överens om är att kärnkraften inte kommer klassas som en förnybar energikälla men däremot som en fossilfri och därigenom hållbar energikälla. Återstår gör nu bara en överenskommelse om ett energiskattedirektiv som måste bestämmas i enhällighet. I sommar väntas EU-parlamentet sedan rösta om detta.

Källor: [France finally satisfied with EU deal on renewables directive | EURACTIV \(euractiv.com\)](#), [EU-länderna överens om nytt klimatpaket: "Historiskt" | SVT Nyheter](#)

Sveriges klimatutsläpp minskade med fem procent under 2022

Utsläppen av växthusgaser inom Sveriges gränser minskar. De var cirka fem procent lägre 2022 jämfört med 2021. Minskningen märks framför allt inom inrikes transporter, vilket bland annat förklaras av ökad elektrifiering och högre inblandning av biobränslen.

Källa: [Sveriges klimatutsläpp minskade med fem procent under 2022 | Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](#)

Temperaturhöjning i klimatpolitiken – en ESO-rapport om EU:s nya lagstiftning i svensk kontext

Den nya EU-lagstiftningen innebär att de svenska klimatmålen måste ses över och delvis skärpas, menar Magnus Nilsson som skrivit en ny rapport till ESO, Temperaturhöjning i klimatpolitiken, om skillnaderna mellan EU:s och Sveriges klimatpolitik.

Källa: [2023:7 Temperaturhöjning i klimatpolitiken – en ESO-rapport om EU:s nya lagstiftning i svensk kontext | Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi \(eso.expertgrupp.se\)](#)

Biodrivmedel

Riksrevisionens granskningsrapport av reduktionspliktens genomförande och effektivitet är publicerad

Reduktionsplikten bidrar till Sveriges möjligheter att nå klimatmålen. Den nuvarande utformningen är dock inte fullt ut genomförbar och riskerar att medföra en rad oförutsedda konsekvenser. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att ta fram bättre analyser inför nya beslut.

Källa: [Flera risker för reduktionspliktens genomförande och effektivitet | Riksrevisionen \(riksrevisionen.se\)](#)

Bristen på svenskt biodrivmedel kan lösas med träflis i Örtofta

Landets kraftvärmeverk skulle kunna producera bioolja av trä. Potentialen är en femtedel av transportsektorns behov. Det visar en studie av Lundaforskare på Örtoftaverket.

Kraftvärmeverken skulle kunna producera biodrivmedel från bränsleflis under sommarhalvåret då efterfrågan på värme är låg enligt Lovisa Björnsson, professor i miljö- och energisystem vid Lunds Tekniska Högskola, som i en studie kommit fram till att värmeverken skulle kunna producera en femtedel av transportsektorns behov.

– Vi har en stor bilpark med förbränningsmotorer som kommer att finnas kvar ganska länge. Den måste köra på någon form av flytande bränsle, säger hon.

Källa: [Bristen på svenskt biodrivmedel kan lösas med träflis i Örtofta | Helsingborgsdagblad \(hd.se\)](#)

Biogas

Regeringen förlänger gödselgasstödet

Regeringen fortsätter med gödselgasstödet även under det sista kvartalet av 2023. För att budgeten inte ska begränsa stödnivån för företagen tänker regeringen också i en kommande budgetproposition föreslå att medel tillförs.

Källa: [Regeringen förlänger gödselgasstödet](#) | [Bioenergitidningen](#)

Fasta biobränslen

Flera fjärrvärmebolag aviserar höjda priser efter sommaren

Prishöjningarna kan i vissa fall ligga på 15–40 procent och beror enligt fjärrvärmebolagen på att man vill täcka kostnaderna för högre inköpspriser för bränsle. Från den 1 augusti kommer exempelvis Nevels kunder som bor i ett typiskt radhus eller litet flerbostadshus få betala runt 5–600 kronor mer i månaden för sin fjärrvärme. Enligt energibolaget beror den kraftiga höjningen på att den nuvarande energikrisen har ökat efterfrågan på inhemskt bränsle, samt att priserna på de viktigaste bränslena för fjärrvärmeproduktion har stigit. Ett stort antal värmebolag från söder till norr har aviserat höjningar av fjärrvärmepriserna under året eller från årsskiftet.

Källa: Nevel höjer fjärrvärmepriset med 40 procent – Fastighetstidningen

Bränslebrist i södra delarna av landet

Fjärrvärmekunderna får räkna med dyrare taxor i höst. Detta som en följd av bristen på bränsle och enorma prisökningar. – Det är ett allvarligt läge, säger Jörgen Eriksson, vd för Marks Energi AB.

Källa: MB 21062023 006 (opoint.com)

Rekordavverkningen fortsätter

Med undantag för stormen Gudrun har avverkningarna i Sverige nått rekord två år i rad. Bruttoavverkningen 2022 var 95,8 miljoner kubikmeter enligt preliminär statistik från Skogsstyrelsen. Det är i nivå med 2021 då 96 miljoner kubikmeter avverkades. Det är de största årsavverkningarna hittills om man bortser från tiden efter stormen Gudrun, det vill säga 2005 – 2007. Av nettoavverkningen var knappt hälften barrsågtimmer, 42 procent massaved och 8 procent brännved. Jämfört med 2021 har avverkningen av sågtimmer av barrträd minskat med 3 procent. För massaved och brännved syntes i stället avverkningsökningar med 3 respektive 2 procent.

Källa: Fortsatt hög avverkning 2022 - Skogsstyrelsen

Svensk GROT har stor potential och marknaden är god

Rysslands invasionskrig i Ukraina har haft stor påverkan på biobränslemarknaden. I krigets sorgespår skapas dock möjligheter på en nygammal inhemsk marknad och branschorganisationen Energiföretagen vill nu lyfta potentialen som GROT innebär för Sveriges energiförsörjning.

Källa: Svensk grot har stor potential och marknaden är god - Energiföretagen Sverige (energiforetagen.se)

Södra genomför bred virkesprishöjning

Södra genomför nu prishöjningar på flera virkessortiment. Exempelvis höjs priset på grantimmer och barmassaved med tio respektive femton procent. Stora höjningar görs också inom energisortimenten. 2022 års stora efterfrågan på energiprodukter bedöms hålla i sig även under 2023 och Södra höjer därför grundpriset på bränsleved och grott (grenar och toppar) med närmare 50 procent.

Källa: [Södra genomför bred virkesprishöjning - Skogsaktuellt](#)

Fortsatt uppsving för energived

Stigande virkespriser i hela landet med särskilt uppsving för energiveden när värmeverken bygger lager inför vintern. Så beskriver Danske Bank virkesmarknaden just nu. I exempelvis Mellansverige har massavedspriserna fördubblats på ett år. Andra orsaker till prishöjningarna som nämns, utöver värmeverkens behov av energived, är stora insektsskador i Kanada och Centraleuropa. Även Rysslands krig i Ukraina spelar in eftersom importen från Ryssland nu helt uteblir. Samtidigt sjunker priserna på trävaror i bygghandeln. Trävarorna i bygghandeln är idag betydligt billigare än under pandemin. Danske Bank tipsar också skogsägare i hela landet om att det nu är bra läge att avverka framför allt massa- och energived. Även röjning och rensning av åkerkanter, kanske tillsammans med grannar och där energiveden säljs bedöms vara lönsamt. Det är också ett bra läge för gallring av skog.

Källa: [skog-og-ekonomi_2_2023.pdf \(danskebank.se\)](#)

Nattarbete och brandvakt på Södras hyggen samt koll på prognoserna

Södra Skogsägarna har ställt om avverkningarna och nu är det nattetid som gäller då 80 procent av avverkningarna nu utförs på grund av den stora brandrisken. På natten är luftfuktigheten högre. Dagens maskiner har bra belysning vilket gör att arbete nattetid fungerar bra vad gäller sikt och möjlighet att se. En brandvakt går dessutom efter maskinen och utför efterbevakning en timme efter att avverkningen är utförd. Södras entreprenörer har även koll på SMHI:s prognoser. Brandriskerna är graderade från 1 (blött) till 5 E (extremt torrt). Det finns också ett brandvädersindex, FWI. Natlig dag och fukt och ingen vind sänker värdet, torka och blåst höjer. När det går över 4 ska det vara ett brandsamråd med entreprenören, och vid 5 tas band samt kedjor av på maskinerna. Vid 5E och ett FWI-värde över 35 så är det stopp för arbete i skogen, det är för farligt att köra. Markberedning stoppas dessutom.

Källor: [Kenneth tvingas jobba natt – för att undvika skogsbränder - P4 Sjuhärad | Sveriges Radio](#)

[Mariestads-Tidningen - På vakt mot skogens skräck – inspektorn om torkan: ”Knallrött på flera ställen” \(mariestadstidningen.se\)](#)

PFAS-ämnen kvar efter sopförbränning

Högfluorerade ämnen – PFAS – finns i mycket av det vi slänger i hushållssoporna. De är extremt långlivade och en del är giftiga. Ny forskning vid Umeå universitet visar att vissa PFAS-föreningar finns i restprodukter från avfallsförbränning – och att det finns risk för att de kan komma ut i miljön, exempelvis via rökgaser och slagg.

Källa: paper.opoint.com/?id_site=88313&id_article=439506&code=80

Uppdaterad kunskapssammanställning: Arbetssätt för uttag av skogsbränslen

Nu finns en uppdaterad kunskapssammanställning och handbok över hanteringskedjan av skogsbränslen och alla de beslut som behöver fattas för att nå en effektiv och lönsam hantering och affär.

Källa: [Arbetssätt för uttag av skogsbränslen - Skogforsk](#)

Skogens tillväxt ökar något

Tillväxttakten i svensk skog har efter en period av minskning nu ökat något. Virkesförrådet planar ut, och tallen har passerat granen som det vanligaste trädslaget sett till volym. Det är tre trender som framgår i den årliga officiella statistik som SLU Riksskogstaxeringen presenterade i slutet av maj.

Källa: [Tre trender i den svenska skogen enligt SLU Riksskogstaxeringen | Externwebben](#)

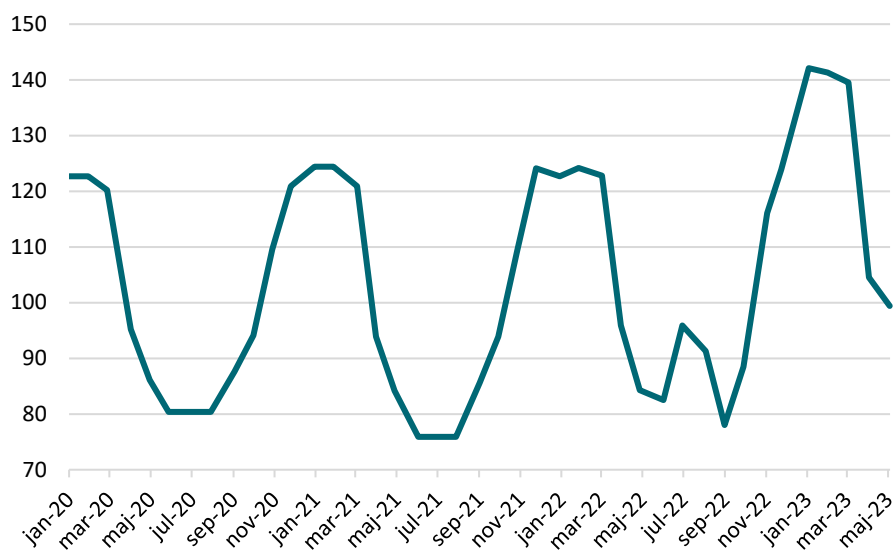
Kanadensiska röken har nått Europa

Röken från de omfattande skogsbränder som drabbat Kanada under våren och sommaren har nu nått Europa. Samtidigt slår koldioxidutsläppen från bränderna nytt rekord. Politico rapporterar att bränderna sedan i maj släppt ut lika mycket koldioxid som Nederländerna totalt släpper ut under ett helt år.

Källa: [Rök från Kanadas skogsbränder har nått Europa | SvD](#)

Prisindex fjärrvärme

Figur 1. Prisindex fjärrvärme per månad¹ (källa: [Producentprisindex efter marknad och produktgrupp SPIN 2015, 2020=100. Månad 1990M01 - 2022M01. PxWeb \(scb.se\)](#))

Prisindex för maj är betydligt högre jämfört med motsvarande månad de senaste åren. Bakom detta ligger ökade kostnader för insatsvaror, framför allt bränsle.

¹ Anm. Indexår är 2020.

Månatlig elproduktion av konventionell förnybar värmekraft

Månad	2023	2022	2021	Förändring, %
April	1 055	1 255		-15,9
Mars	1 388	1 467		-5,4
Februari	1 288	1 347		-4,4
Januari	1 392	1 571		-11,4
December		1 461	1 703	-14,2
November		1 120	1 287	-13,0
Oktober		920	979	-6,0
September		837	810	+3,3
Augusti		752	754	-0,3
Juli		715	680	+5,2
Juni		760	660	+15,2
Maj		988	877	+12,7

Tabell 1. Månatlig elproduktion av konventionell förnybar värmekraft netto, GWh^{2,3}

(källa: *Elproduktion efter produktionslag månadsvis (scb.se)*)

Elproduktionen från konventionell förnybar värmekraft minskade med nära 16 procent under april jämfört med motsvarande månad 2022. Den totala elproduktionen minskade med drygt fem procent. Elproduktion från samtliga kraftslag minskade under månaden utom nätnsluten solkraft som ökade med nära 64 procent jämför med samma månad året innan.

Villapelletspriser i Centraleuropa

2023	Mars	April	Maj	Juni
Österrike (€/ton)	365,90	327,90	336,60	388,70
Tyskland (€/ton)	372,50	350,90	359,40	408,41
Schweiz (CHF/ton)	596,90	515,00	455,71	459,80

Tabell 2. Aktuella villapelletspriser i Centraleuropa⁴ (källa: *Pellets : Pelletspreise, Pellets kaufen, Pelletöfen, Pelletsheizung (pelletshome.com)*)

I Österrike steg medelpriset med drygt 15 procent mellan maj och juni och priset är nu där något högre än motsvarande månad i fjol. I Tyskland steg medelpriset med knappt 14 procent mellan maj och juni vilket innebär att priset är något lägre än motsvarande månad förra året. I Schweiz steg medelpriset med knappt en procent mellan maj och juni och priset är nu där mycket nära medel för de senaste tre åren.

² Preliminära uppgifter. I konventionell förnybar värmekraft ingår förnybart avfall, fasta biobränslen, biogas och övriga mindre vanliga förnybara bränslen.

³ Månatlig elproduktion från torv redovisas som icke förnybar värmekraft och det gäller även tidigare redovisad statistik.

⁴ Samtliga priser gäller vid köp av 6 ton pellets i bulk.

Aktuella priser på utsläppsrätter

	<u>Datum</u>	<u>Enhet</u>	<u>Pris</u>	<u>Leverans</u>
CO ₂ EU ETS	26 juni 2023	€/t CO ₂ e	86,25	Dec 2023

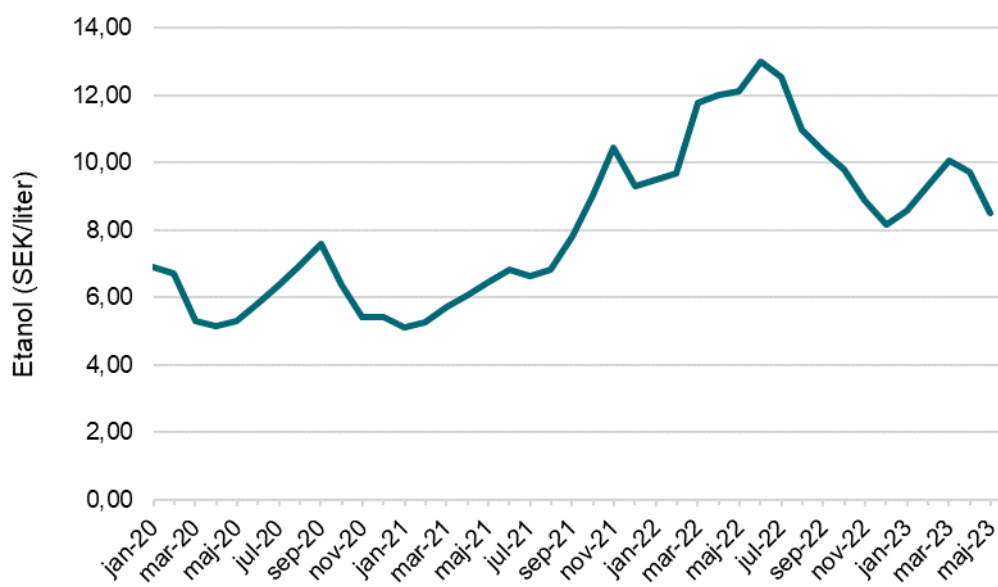
Priserna på EU ETS-marknaden har så här långt varierat i intervallet 79 – 95 Euro/ton under juni.

Källa: [Home | Montel \(montelnews.com\)](#), referenspriser enligt ICE (Intercontinental Exchange)

Marknadsutveckling

Biodrivmedel

Etanol

Figur 2. Europeiskt pris på etanol (T2, NWE swap month 1)⁵, (källa: Argus Media 2023)

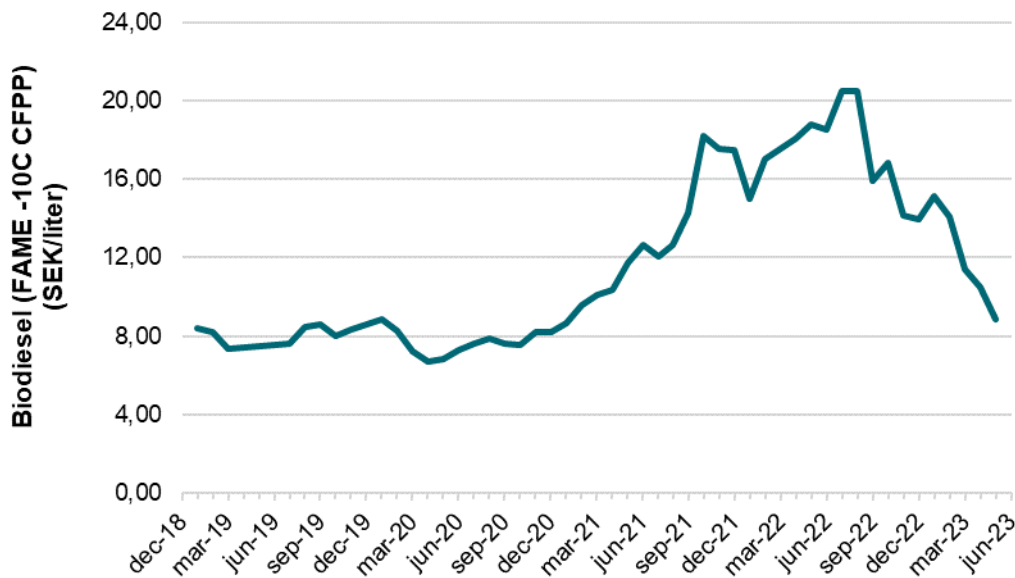
Importen av etanol till Europa har legat på en jämn nivå senaste tiden med mest importerade volymer från USA. Importen från Brasilien förutspås öka under juni igen då skördesäsongen kommer i gång.

Priset för etanol med högre väthusgasreduktion har sjunkit till följd av de stora mängder biodiesel som importerats från Kinas främst till Tyskland, där volymer biodiesel producerade från så kallade avancerade råvaror får dubbelräknas mot utsläppsmålen. Detta har minskat efterfrågan på de dyrare, avancerat biobränsle.

⁵ T2-etanol innefattar etanol producerad och såld från inom EU och motsvarar 50–60% utsläppsminskning

Biodiesel (FAME)

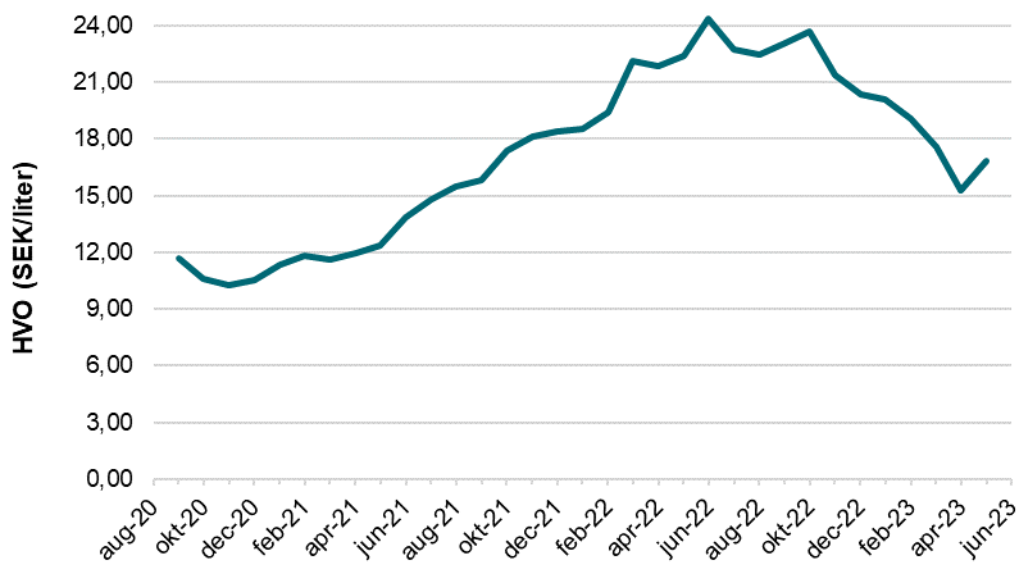
Figur 3. Europeiskt pris på biodiesel (FAME, -10C CFPP), (källa: Argus Media 2023)

Marknaden för rapsolja påverkas signifikant av den höga importen av avfallsbaserad HVO och biodiesel, menar Fediol (EUs handelsförbud för vegetabiliska oljor och proteiner, *EU vegetable oil and protein meal industry trade association*). Fediol menar att höga importen leder till störningar i EUs marknad för RME. (rapsmetylester)

De senaste fem månaderna har priset på rapsolja sjunkit signifikant och har nu gått ner med nästan 25 procent jämför med priserna i januari 2023.

HVO

Figur 4. Genomsnittligt europeiskt pris på HVO (klass I, II & III)⁶, (källa: Argus Media 2023)

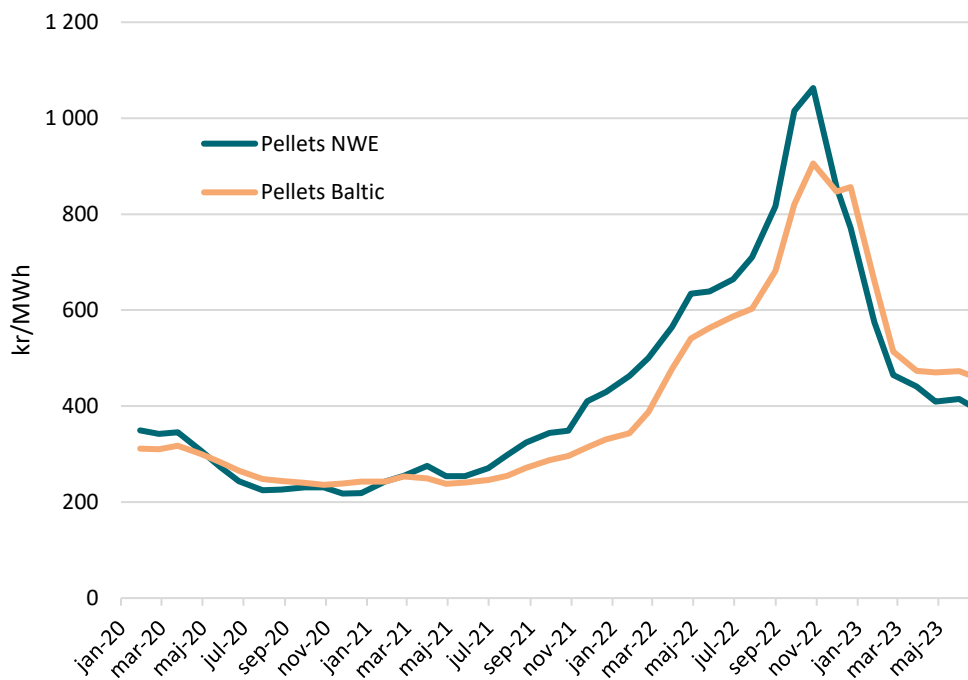
Under maj skedde ett avbrott i den nedåtgående pristrenden för samtliga HVO-kvaliteter ses. Sammanställning av data från Eurostat visade också på en ökande trend på import av samtliga råvarutyper till EU under mars.

⁶ HVO klass I innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla grödbaserade råvaror med en minsta utsläppsminskning om 60 %, HVO klass II innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla använda matoljor med en minsta utsläppsminskning om 87 %, HVO klass III innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla talgråvaror (kat. 3) med en minsta utsläppsminskning om 82%.

Fasta biobränslen

Pellets

Pelletspris cif⁷ NWE⁸ resp. fob⁹ Baltikum, löpande månatliga medelpriser i kr/MWh

Figur 5. Månadsmedelvärden spot industripellets NWE och Baltikum, (källa: Argus Media 2023)

Priserna på spotmarknaderna för industripellets i nordvästeuropa och Baltikum har nu planat ut efter fallet under det senaste dryga halvåret. Varierande nationella undantag och dispenser vad gäller EU:s förnybartdirektiv RED II som generellt gäller från januari i år sägs bromsa en del affärer på spotmarknaden. Fler och fler pelletsanvändare kräver att kraven i RED II-direktivet för industripellets ska vara uppfyllda. Innevarande år är det första hela året utan bränsletillförsel från Ryssland och Belarus vilket skapar en del nervositet på marknaden, särskilt inför andra halvan av kommande vinter. Producenter med möjligheter att ställa om produktionen till villapelletskvaliteter verkar i viss utsträckning göra så på grund av högre priser för dessa sortiment.

⁷ CIF står för Cost, Insurance, Freight – dvs kostnader för transport och försäkring ingår i priset

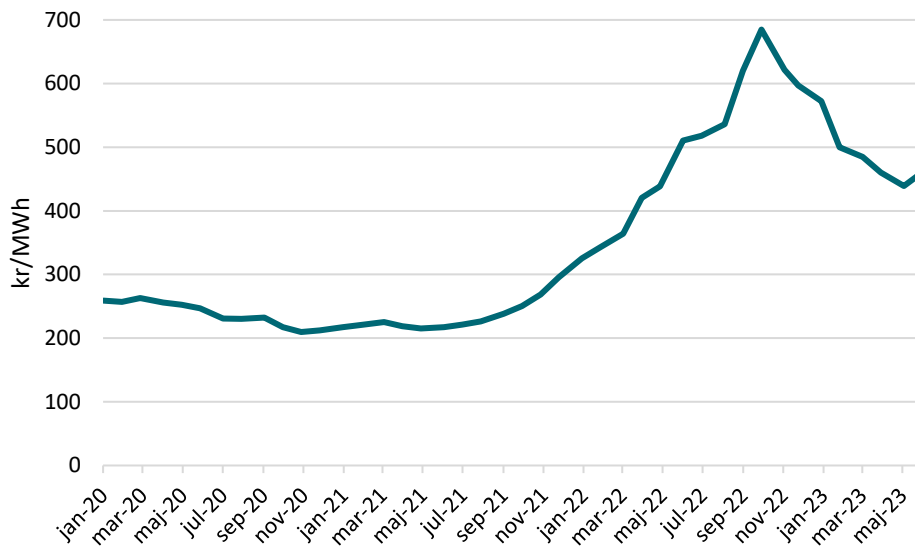
⁸ NWE står för North West Europe, dvs. Nordvästeuropa

⁹ FOB står för Free on Board – dvs köparen står för kostnader för sjötransport och försäkring

Flis

Flispris cif NWE, löpande månatliga priser i kr/MWh

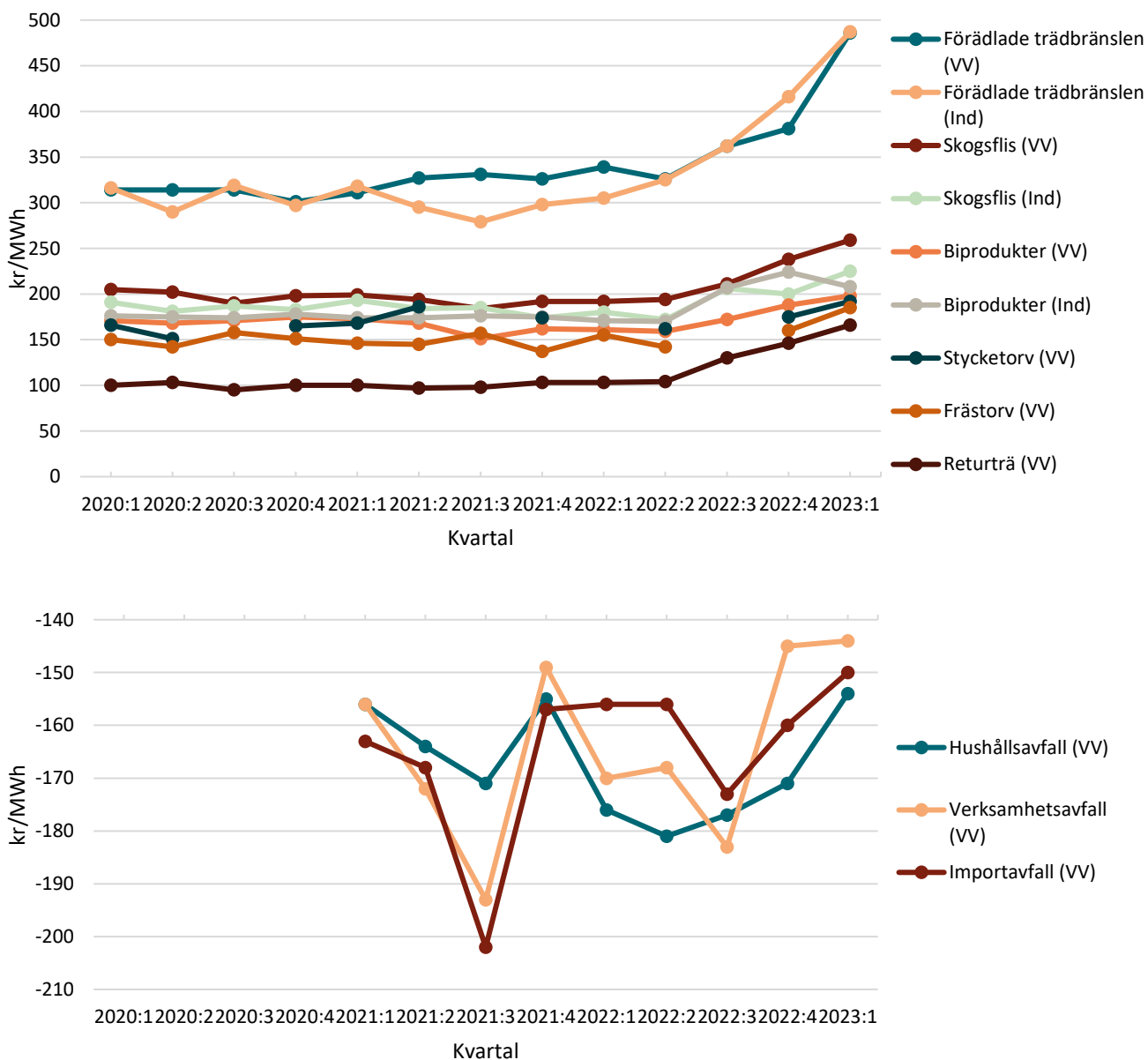

Figur 6. Månadsmedelvärden spot energiflis NWE, (källa: Argus Media 2023)

Priserna på spotmarknaden för flis i nordvästeuropa har fortsatt nedåt efter höstens pristopp men vänt upp under den senaste månaden. Rundved importeras till Baltikum från Sverige på grund av de högre priserna där samt den lågt värderade kronan. Revisioner och uppehåll i fjärrvärme- och kraftvärmeverk saktar för närvarande ner aktiviteten på spotmarknaden. Prisgapet mellan pellets och flis sedan nyåret har förstärkts under de senaste veckorna där pellets är fortsatt billigare per energienhet.

Trädbränsle-, torv- och avfallspriser

Figur 7. Trädbränsle-, torv- och avfallspriser, per kvartal exklusive skatt, löpande priser, (källa: SCB & Energimyndigheten 2023)^{10,11}

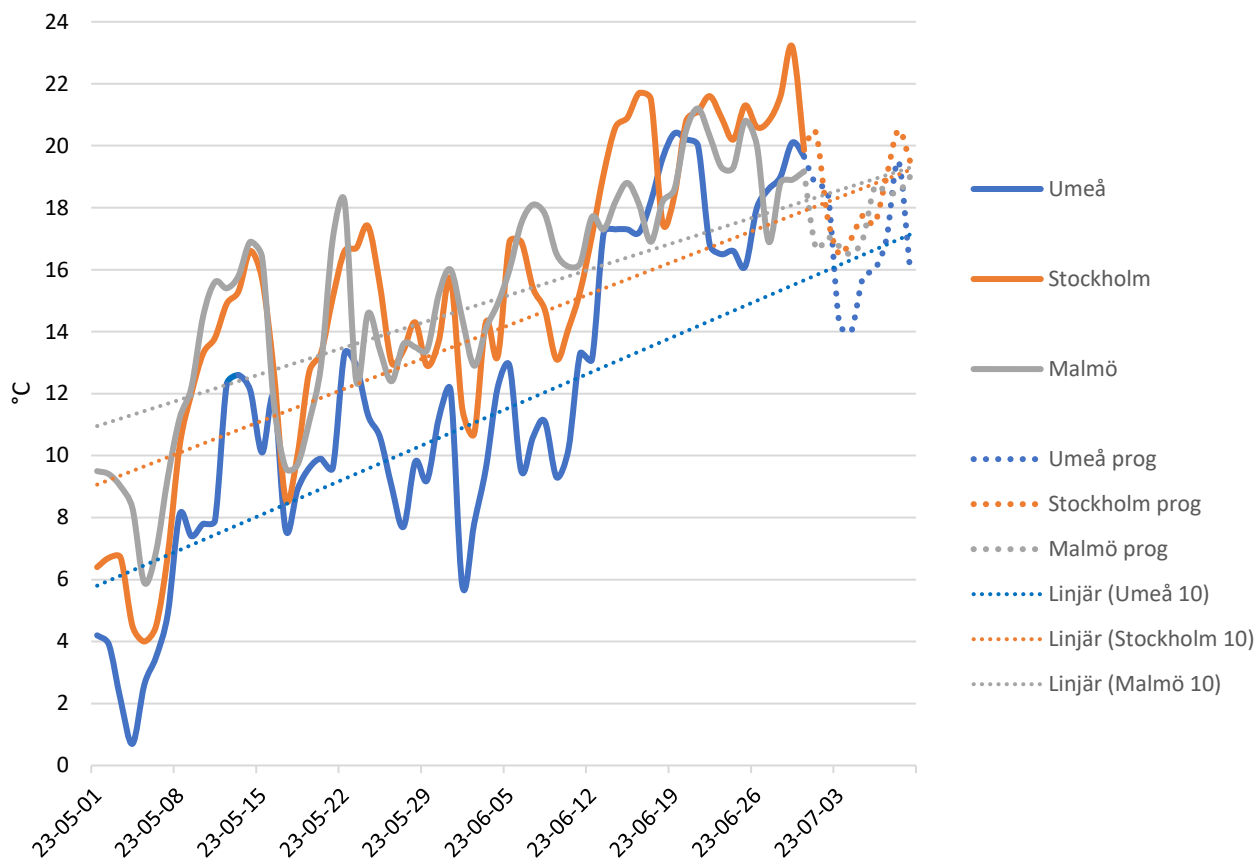
Prisstatistik för det första kvartalet 2023 finns nu publicerad på Energimyndighetens [webbplats](#). Medelvärdena för avfallspriserna blir negativa eftersom det oftast handlar om mottagningsavgifter hos värmeverken.

¹⁰ Förkl: Värmeverk förkortat – VV, Industri förkortat – Ind

¹¹ Anm: Priset för Stycketorv (VV) bedömdes som osäkert under kvartalen 2019:3, 2020:3, 2021:3, 2022:1 samt 2022:3 och publicerades därför inte. Även priset för Frästorv (VV) bedömdes osäkert under kvartalet 2022:3 och publicerades inte.

Väder

Dygnsmedeltemperaturer för några orter i Sverige

Figur 8. Dygnsmedeltemperaturer och utjämnade medelvärden för de senaste tio åren samt prognos för kommande tio dygn¹² (källa: SMHI 2023)

Maj 2023 bjöd på årets första högsommardag, skyfall, åska och en ovanlig halo. Månadens medeltemperatur låg allmänt 0 till 2°C över det normala i jämförelse med referensperioden 1991-2020 men lokalt någon lägre än det normala. Nederbördsmässigt var det torrare än normalt med undantag för Lapplandsfjällen. Detta meddelar SMHI i sin preliminära sammanfattning av [föregående månads väder](#). Juni har temperaturmässigt legat betydligt över 10-årsmedel. Tiodygnsprognosen indikerar en återgång mot mer normala temperaturer jämfört med tioårsmedel.

¹² För mer information se SLU/LantMet.